

ÎNCHEIERE

mun. Chișinău

13 septembrie 2019

Judecătorul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău **Liuba Pruteanu**, soluționând unipersonal, la etapa punerii pe rol chestiunea privind acceptarea pentru examinare cererea administratorului Societății pe Acțiuni, „Societatea Națională pe Acțiuni, „Naftogaz a Ucrainei”, reprezentat de avocatul Roger Gladei și avocatul stagiar Dan Nicoară cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale din 28 februarie 2018, emisă de tribunalul arbitral din cadrul Institutului Arbitral a Camerei de Comerț din Stockholm, în arbitrajul nr. V2014/129 dintre Societatea Națională pe Acțiuni Naftogaz a Ucrainei și Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom,-

a c o n s t a t a t :

La 23 august 2019, administratorul Societății pe Acțiuni, „Societatea Națională pe Acțiuni, „Naftogaz a Ucrainei”, prin intermediul avocatului Roger Gladei și avocatul-stagiar Dan Nicoară a înaintat cerere în instanță privind recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine.

În motivarea cererii au indicat că, la 19 ianuarie 2009, Naftogaz și Gazprom au încheiat contractul nr. TKGU cu privire la volumele și condițiile de tranzit ale gazelor naturale pe teritoriul Ucrainei în perioada anilor 2009 - 2019 (Контракт об объемах и условиях транзита природного газа через территорию Украины на период с 2009 по 2019 годы) (în continuare „**Contractul**” sau „**Contractul de tranzit**”).

Indică asupra faptului că, Articolul 12 al Contractului prevede că, Naftogaz și Gazprom vor rezolva toate litigiile prin intermediul arbitrajului SCC. Totodată, fac referire la faptul că, Naftogaz și Gazprom au convenit suplimentar că, limba în Arbitrajul cu privire la Tranzitul de Gaz trebuie să fie engleza.

Au menționat că, la 19 ianuarie 2009, Naftogaz și Gazprom au încheiat de asemenea contractul nr. KP cu privire la cumpărarea și vânzarea de gaze naturale în 2009- 2019 (în continuare „**Contractul de vânzare**”). Cu toate că, Contractul de tranzit și Contractul de vânzare au fost încheiate în aceeași zi, aceste contracte sunt independente unul față de altul.

Relevă asupra faptului că, în legătură cu aceste contracte au apărut două litigii, în vara și toamna anului 2014, două procese de arbitraj separate au fost inițiate sub auspiciile SCC, un litigiu privind Contractul de vânzări („**Arbitratul cu privire la Vânzările de Gaz**”), iar altul în legătură cu Contractul de tranzit („**Arbitratul cu privire la Tranzitul de Gaz**”). Același tribunal arbitral a prezidat în ambele proceduri arbitrale.

Susțin că, în Arbitrajul cu privire la Vânzările de Gaz, tribunalul arbitral al SCC a emis o hotărâre separată la 31 mai 2017 și o hotărâre finală la 22 decembrie 2017. Prin aceste hotărâri s-a dispus revizuirea unor prevederi cheie din Contractul de vânzări, astfel încât acestea au devenit mai favorabile pentru Naftogaz și s-a dispus plata de către Naftogaz în beneficiul Gazprom aproximativ 2,1 miliarde de dolari SUA pentru livrările de gaz, pe care Gazprom le-a efectuat în 2013 și 2014.

Indică că, la 28 februarie 2018, Tribunalul a emis Hotărârea Arbitrală cu privire la Tranzit, prin care s-a constatat că, Gazprom este responsabil să plătească în beneficiul Naftogaz aproximativ 4,67 miliarde de dolari SUA pentru imposibilitatea de a furniza cantitatea minimă de gaz, prevăzută potrivit Contractului de tranzit. După compensarea sumelor datorate de Naftogaz către Gazprom în Arbitrajul cu privire la Vânzările de Gaz, Tribunalul a dispus după cum urmează: *„Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom să plătească Societății Naționale pe Acțiuni Naftogaz din Ucraina suma de 2,560,332,662.77 dolari SUA (două miliarde cinci sute șaiszeci milioane trei sute treizeci și două mii șase sute șaiszeci și doi dolari SUA și șaptezeci și șapte cenți) și dobânda pentru orice sumă de întârziere la plată după data de 28 februarie 2018, la rata dobânzii aplicabile periodic pe durata întârzierii în conformitate cu Secțiunea 4, alineatul 3 și Secțiunea 6, alineatul 1 din Legea suedeză privind dobânda, până în momentul efectuării plății integrale.*

Referitor la dobânda de întârziere aceștia indică că, la 12 iulie 2019 (dată la care avocații suedezi ai Naftogaz au semnat declarația cu privire la calculul dobânzii de întârziere, suma datorată incluzând dobânda de întârziere este de 2.823.275.319,93 dolari SUA. Această sumă include dobânda de întârziere de 262.942.657,16 dolari SUA, acumulată până la 12 iulie 2019.

Cît privește la existența bunurilor Gazprom în Republica Moldova, indică faptul că, întrucât Gazprom deține bunuri pe teritoriul Republicii Moldova, Hotărârea Arbitrală cu privire la Tranzit urmează a fi recunoscută și executată pe teritoriul Republicii Moldova. În acest sens, reprezentanții creditorului fac referire la faptul că, Gazprom deține 50% din acțiunile S.A. Moldo-Rusă „Moldovagaz”, IDNO *****, cu sediul pe str. Albișoara 38, mun. Chișinău, Republica Moldova (în continuare „**Moldovagaz**”). Acest fapt este confirmat:

- prin Hotărârea Guvernului nr. 1068 din 21.10.1998 cu privire la crearea în complexul de gaze al Republicii Moldova a unei societăți pe acțiuni

moldo-ruse, potrivit pct. 6 al căreia, „[prin acordul părților interesate, inclusiv al celei transnistrene, se transmite [...] în proprietatea S.A.R. "Gazprom"³ sub formă de aport în capitalul social al societății nou-înființate, în care cota parte a "Gazprom"-ului se stabilește în mărime de la sută sau 666454080 lei (145276094 dolari S. U.A.).

- printr-o declarație de presă a Gazprom din 14 decembrie 2005 (Anexa (d));

- printr-o declarație de presă a Moldovagaz din 28 mai 2009 (Anexa (e)).

Mai indică că, Gazprom are înregistrate 4 mărci în Registrul Național al Mărcilor, ținut de către Agenția de Stat pentru Proprietate Intelectuală ("AGEPI") (Anexele (f) - (i)), iar potrivit art. 25 alin. (2) al Legii nr. 38/2008 privind protecția mărcilor, marca *poate face obiectul unui gaj, al altor drepturi reale, precum și al unei executări silite.*"

La fel, reprezentanții creditorului fac referire la diverse articole din mass-media, precum că, Gazprom are către Moldovagaz creanțe în sumă de 431,66 miliarde de ruble rusești, adică de ca.6,21 miliarde de dolari SUA. Tot mass-media indică că, Gazprom a obținut titluri executorii în tribunalele arbitrale internaționale în sumă de 475,8 milioane de dolari SUA (Anexa (j)), parte, din care unele sunt probabil deja și recunoscute și încuviințate spre executare în Moldova. Aceste creanțe reprezintă bunurile Gazprom împotriva cărora Naftogaz poate cere executarea silită.

În speță, reprezentanții creditorului menționează asupra faptului că, Gazprom are acțiuni înregistrate în Registrul acționarilor Moldovagaz, ținut de S.A. „Soliditate”, IDNO *****, cu sediul pe str. Feredeului 4, mun. Chișinău, și mărci, înregistrate în Registrul Național al Mărcilor, ținut de AGEPI, cu sediul pe str. Andrei Doga nr. 24, bloc 1, mun. Chișinău, și în acest sens Curtea de Apel Chișinău este competentă în examinarea prezentei cereri de recunoaștere și executare a Hotărârii Arbitrale cu privire la Tranzit.

În temeiul dispozițiilor art. art. 475, 475¹ și 475³ Cod de procedură civilă solicită, admiterea spre examinare a prezentei cereri; recunoașterea hotărârii arbitrale din 28 februarie 2018 emisă de tribunalul arbitral din cadrul Institutului Camerei de Comerț din Stockholm, în arbitrajul nr. V2014/129 dintre Societatea Națională pe Acțiuni Naftogaz a Ucrainei și Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom; încuviințarea executării hotărârii arbitrale din 28 februarie 2018 emisă de tribunalul arbitral din cadrul Institutului Arbitral al camerei de Comerț din Stockholm, în arbitrajul nr. V2014/129 dintre Societatea Națională pe Acțiuni Naftogaz a Ucrainei și Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom; eliberarea titlului executoriu privind încasarea în beneficiul Societății pe Acțiuni „Societatea Națională pe Acțiuni „Naftogaz a Ucrainei” a următoarelor sume:

- 2,560,332,662.77 dolari SUA (două miliarde cinci sute șaizeci milioane trei sute treizeci și două mii șase sute șaizeci și doi dolari SUA și șaptezeci și șapte cenți);

- 262.942.657,16 dolari SUA (două sute șase zeci și două milioane nouă sute patru zeci și două mii șase sute cinci zeci și șapte dolari SUA și șaisprezece cenți), care este dobânda de întârziere acumulată până la data de 12 iulie 2019, conform Legii Suediei privind Dobânda ((Sw. rantelag (1975:635)).

Examinând cererea și înscrisurile anexate la aceasta, sub aspectul întrunirii cerințelor pentru acceptarea acesteia spre examinare și punere pe rol, judecătorul constată că cererea nu poate fi acceptată pentru examinare, urmând a se refuza creditorului, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 468 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească străină care nu a fost executată benevol poate fi pusă în executare pe teritoriul Republicii Moldova, la cererea creditorului, în temeiul încuviințării date de instanța judecătorească în a cărei circumscripție urmează să se efectueze executarea. În cazul în care debitorul nu are domiciliu sau sediu în Republica Moldova ori cînd domiciliul nu este cunoscut, hotărîrea se pune în executare la locul de aflare a bunurilor acestuia.

Din dispozițiile articolului menționat, reiese că instanțele judecătorești competente să judece cauzele privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărîrilor judecătorești străine sînt judecătoriile, în temeiul Legii nr.155 din 05.07.2012 pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă, în vigoare 30.11.2012.

Tot din dispozițiile art.468 CPC se înțelege că, atunci cînd debitorul nu are domiciliu sau sediu în Republica Moldova ori cînd domiciliul nu este cunoscut, hotărîrea se pune în executare la locul de aflare a bunurilor acestuia. Însă, dacă debitorul nu are domiciliu sau sediu în Republica Moldova sau atunci cînd nu există bunuri ale debitorului pe teritoriul Republicii Moldova, instanța judecătorească nu va fi competentă să primească cererea de recunoaștere și executare a hotărîrii străine. Prin urmare, instanța judecătorească va refuza să primească cererea și va emite o încheiere în conformitate cu art.169 alin.(2) CPC cu privire la refuzul primirii cererii (*această recomandare se conține și în Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 09.12.2013, nr.9 Privind practica aplicării de către instanțele judecătorești a legislației ce tine de recunoașterea și executarea hotărîrilor judecătorești și hotărîrilor arbitrale straine Nepublicat, 1-2/16*).

Totodată, dacă pe parcursul examinării cauzei în statul de origine, debitorul avea domiciliul/sediul, sau era înregistrat pe teritoriul Republicii Moldova, ori dispunea de bunuri pe teritoriul Republicii Moldova, iar la momentul examinării cererii de recunoaștere și încuviințare a hotărîrii judecătorești străine nu mai are domiciliul/sediul pe teritoriul Republicii Moldova, ori nu mai dispune de bunuri pe

teritoriul Republicii Moldova, atunci instanța judecătorească în circumscripția căreia debitorul a avut ultimul domiciliu/sediu sau locul de înregistrare ori a avut bunuri, va examina cererea de recunoaștere și încuviințare a executării.

Conform art. 169 alin. (2) Cod de procedură civilă, în decursul a 5 zile de la data repartizării cererii de chemare în judecată, judecătorul dispune, printr-o încheiere motivată, refuzul de primire a cererii și remite reclamantului încheierea și cererea cu toate documentele anexate. Încheierea poate fi atacată cu recurs.

Analizând cererea privind recunoașterea și încuviințarea executării hotărârii arbitrale străine emise la 28 februarie 2018 de tribunalul arbitral din cadrul Institutului Arbitral camerei de Comerț din Stockholm, în arbitrajul nr. V2014/129 dintre Societatea Națională pe Acțiuni Naftogaz a Ucrainei și Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom, judecătorul investit cu judecarea cererii constată că, debitor a acțiunii de executare este Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom înregistrată pe teritoriul Federației Ruse. La fel, bunurile cât și activele debitorului se află în statul în care debitorul își are înregistrat sediul.

Instanța menționează reprezentanților că, instanțele din Republica Moldova nu sunt în drept de a recunoaște și a pune în executare hotărârea străină în speță, întrucât sediul debitorului și activele acestuia sunt înregistrate într-un stat străin, la care instanțele din Republica Moldova nu sunt în drept de a se expune asupra acestui fapt.

Iar argumentele invocate de reprezentanți precum că, debitorul Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom are acțiuni înregistrate în Registrul acționarilor Moldovagaz, ținut de S.A. „Soliditate”, IDNO *****, cu sediul pe str. Feredeului 4, mun. Chișinău, și mărci, înregistrate în Registrul Național al Mărcilor, ținut de AGEPI, cu sediul pe str. Andrei Doga nr. 24, bloc 1, mun. Chișinău, este nejustificat, din care motiv instanța concluzionează că, prezenta cerere nu este de competența instanțelor din Republica Moldova.

Avînd în vedere cele expuse mai sus, instanța de judecată refuză în primire cererea administratorului Societății pe Acțiuni „Societatea Națională pe Acțiuni „Naftogaz a Ucrainei”, reprezentat de avocatul Roger Gladei și avocatul stagiar Dan Nicoară cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale din 28 februarie 2018, emisă de Tribunalul Arbitral din cadrul Institutului Arbitral a Camerei de Comerț din Stockholm, în arbitrajul nr. V2014/129 dintre Societatea Națională pe Acțiuni Naftogaz a Ucrainei și Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom. Or, Societatea pe acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” înregistrată pe teritoriul Republicii Moldova în care debitorul Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom are acțiunii, are calitatea de intervenient accesoriu și nu de debitor al executării, din care motiv creditorul nu poate acționa instanțele judecătorești din Republica Moldova pentru a recunoaște și pune în executare hotărârea arbitrală din 28 februarie 2018, emisă de tribunalul

arbitral din cadrul Institutului Arbitral camerei de Comerț din Stockholm, în arbitrajul nr. V2014/129 dintre Societatea Națională pe Acțiuni Naftogaz a Ucrainei și Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom, întrucât părțile cauzei, companiile contractante, bunurile și activele acestora, inclusiv debitorul executării, își au sediul sau se află pe teritoriul altor state decât Republica Moldova. Astfel, instanțele din Republica Moldova nu au competența de a recunoaște o astfel de hotărâre și a o pune în executare pe teritoriul RM.

Reieșind din cele indicate și în conformitate cu prevederile art. art. 468, 169 alin. (2), 269-270 și 423 alin. (1) Cod de procedură civilă judecătorul, -

d i s p u n e :

A refuza în primirea cererii administratorului Societății pe Acțiuni,, Societatea Națională pe Acțiuni,,Naftogaz a Ucrainei”, reprezentat de avocatul Roger Gladei și avocatul stagiar Dan Nicoară cu privire la recunoașterea și încuviințarea executării silite pe teritoriul Republicii Moldova a hotărârii arbitrale din 28 februarie 2018, emisă de Tribunalul Arbitral din cadrul Institutului Arbitral a Camerei de Comerț din Stockholm, în arbitrajul nr. V2014/129 dintre Societatea Națională pe Acțiuni Naftogaz a Ucrainei și Societatea Publică pe Acțiuni Gazprom.

Se remite creditorului Societatea pe Acțiuni „Societatea Națională pe Acțiuni „Naftogaz a Ucrainei”, prin intermediul avocatului Roger Gladei și a avocatului stagiar Dan Nicoară, investiți cu dreptul de a reprezenta interesele acesteia, cererea privind recunoașterea și executarea hotărârii arbitrale străine, cu toate înscrisurile, anexate la cerere.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile de la comunicare, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Judecător

/semnat/

Liuba Pruteanu

Copia corespunde originalului

Liuba Pruteanu